

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 29-1922)

Originalt emne

Lønninger

Lønninger/Lønninger i Almindelighed

Uddrag fra byrådsmødet den 6. april 1922 - side 9

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 29-1922)

Forespørgsel fra Skattekontoret angaaende Lønning af Kontorelever.

Lønudvalget foreslaar, at Kontorelev P. Winther fra 1. April 1922 uden at faa fast Ansættelse lønnes med 200 Kr. pr. Maaned, og at Kontoreleverne Frkn. J. Andersen og K. Rasmussen fra samme Dato gives et Løntillæg af 20 Kr. pr. Maaned

Kasseudvalget kan tiltræde Forslaget angaaende de kvindelige Kontorelever, men mener ikke, at P. Winthers Løn bør sættes højere end til 150 Kr. maanedlig.

Formanden oplyste, at P. Winther ikke var fyldt 20 Aar, og i Henhold til Lønregulativet og Overenskomst med Kontormedhjælpernes Organisation krævedes en Alder af mindst 20 Aar for at blive optaget i 9 Lønklasse. Kasseudvalget kunde derfor ikke gaa med til at have nogen paa samme Løn uden at være i Lønksasse, og tilmed maatte 150 Kr. pr. Maaned kaldes en pæn Løn for en Mand paa 19 Aar, der ikke havde nogen særlig Uddannelse. Hvis Kontormedhjælpernes Forening vilde fremtvinge, at han skulde op paa 200 Kr., blev mau nødt til at afskedige ham, for man kunde ikke have Elever med samme Løn som Assistenten i Lønklassen.

Gustav Pedersen udtalte, at det var ikke helt korrekt at kalde vedkommende Mand Elev. De 2 Damer havde ikke været tilstrækkelig længe paa Kontoret, men han havde været ansat

siden 1. Oktober 1917 og Læretiden var i Almindelighed 3 Aar; men selv om man regnede 4 Aar, maatte han siges at være udlært 1. Oktober 1921 og kunde altsaa ikke længere betragtes som Elev. Naar han heller ikke kunde komme under Lønregulativet, maatte han betragtes som Lønarbejder; men her fandtes en Overenskomst mellem Byraadet og Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation, som var lavet efter Forslag af Fabrikant Møller, hvorefter saadanne skulde lønnes med en Timeløn af 180 Øre. Da han til Oktober i Fjor maatte betragtes som udlært, rettede Organisationens en Henvendelse til Skattekontoret, men den blev behandlet saa langsomt, at den først nu var naaet frem til Byraadet, og i den Tid havde Manden ladet sig nøje med 125 Kr. pr. Maaned eller en Timeløn af 62 ½ Øre, altsaa 117 ½ Øre for lidt, hvorfor han i det halve Aar havde faaet en Sum tilgode paa 1410 Kr. Naar man saa tog i Betragtning, at Kommunen paatog sig et vist Ansvar ved at tage et ungt Menneske paa Kontor, kunde man næppe uden videre afskedige ham; det vilde være en urimelig haard Behandling, særlig da han havde arbejdet godt og skaffet sig ekstra Uddannelse. Ganske vist havde han ikke Realeksamen, men hans længere praktiske Uddannelse kunde nok opveje denne. Angaaende Spørgsmaalet, om 150 Kr. pr. Maaned var en passende Løn, vilde Taleren dog gøre opmærksom paa, at selv efter Arbejdsgiverforeningens daarligste Overenskomst vilde han ikke kunne komme under 200 Kr. maanedlig, hvor han saa end arbejdede, og naar han frafaldt Kravet om Efterbetaling af den Sum, som han juridisk set var berettiget til, burde man følge Lønudvalgets enstemmige Indstilling og lønne ham efter den laveste Løn for fast ansatte Kontormedhjælpere. Taleren vilde henstille til Kasseudvalget at gaa med hertil.

Formanden tvivlede om, at Kasseudvalget ændrede sin Beslutning, saa meget mere som man paa Byraadskontoret havde en ung Mand med Præliminæreksamen, som kun fik 125 Kr. pr. Maaned, og det var en daarlig Maade at lønne de Mennesker paa, som ofrede Tid og Penge paa at erhverve sig Kundskaber. Forøvrigt vilde Taleren hævde, at den største Ulykke, man havde lavet i de senere Aar, var, at man gav de ganske unge Mennesker en saa stor Løn; det havde mange Gange bidraget til at ødelægge Ungdommen.

Andr. Christensen sluttede sig til Borgmesterens Udtalelser. Hr. Gustav Pedersens Oplysninger maatte næsten kaldes forfærdende, hvis det virkelig passede, at en 19-aarig Mand havde haft en maanedlig Løn af 125 Kr. og saa i ½ Aar skulde faa 1410 Kr. til gode udover Lønnen, hvilket vilde svare til en Aarsløn af ca. 4400 Kr. Det var intet mindre end en Skandale, og hvis Manden virkelig havde et saadant Krav, kunde Kommunen ikke være bekendt at opretholde dette System 1 Time længere. Men hvorledes end Kommunens

Forpligtelse var, kunde man næppe tvinges til at beholde Manden, og hvis han ikke kunde nøjes med 150 Kr., maatte han hellere forsøge, om han et andet Sted kunde faa mere.

H. P. Christensen vidste ikke, om det var rigtigt med de 1400 Kr.; men Kommunen havde lejlighedsvis haft enkelte ældre Kontormedhjælpere, som havde faaet en Timeløn af 180 Øre, og saa regnede vel Kontormedhjælperforeningen med, at naar Manden var udlært og ikke kunde komme ind under Lønregulativet, maatte han være berettiget til denne Timeløn, hvis Kommunen vilde beholde ham Den faste Timeløn laa betydelig lavere. Ifølge Overenskomsten var Læretiden 3 Aar, men man var indforstaaet med i Fremtiden at kræve større Uddannelse ved Ansættelsen, hvorved de saa vilde blive omtrent 20 Aar, naar de var udlærte. Men efter den nugældende Overenskomst var man vist nødt til at lønne ham som løs Arbejder, hvis man ikke vilde afskedige ham, og det var i hvert Fald billigere at give ham 200 Kr. maanedlig end 180 Øre i Timen. Spørgsmaalet om Afskedigelse maatte overlades til Kasseudvalget. Det vilde selvfølgelig blive et noget kedeligt Forhold at lønne ham med 200 Kr., medens en Mand paa Byraadskontoret med større Uddannelse kun fik 125 Kr., og naar Kasseudvalget foreslog 150 Kr., burde man maaske udsætte Sagen og forsøge ved en Forhandling mellem Udvalgene og Kontormedhjælpernes Organisation at komme til Enighed.

Gustav Pedersen indrømmede, at der kunde komme Tilfælde, hvor en Mand syntes uretfærdigt behandlet, fordi han havde kostet en Del paa sin Uddannelse og derved blev noget bagefter.

Men det var Tilfældet mange Steder; Lærlingetiden var som Regel lige lang, enten de kom tidlig eller sent til Faget, og fordi en Mand var begyndt i en ung Alder, kunde man ikke forlange, at han stadig skulde blive staaende som Lærling. Til Overretssagfører Christensen vilde Taleren sige, at Kommunens Kontorpersonale ikke fik højere Løn end Kommunens øvrige Arbejdere, og der var ingen Grund til at skyde paa et enkelt Fag, som ikke i nogen Maade var begunstiget. Den foreliggende Overenskomst maatte følges, indtil der blev lavet en ny. Angaaende Bemærkningen om, at han kunde rejse andetsteds hen, vilde Taleren sige, at det var almindelig Arbejdsgivermoral; men Kommunen burde holde sig for god til at kaste sine Folk paa Gaden, naar de var udlærte. Forøvrigt havde Taleren intet imod at optage en Forhandling om Sagen, men da den allerede var trukket meget længe ud, vilde Taleren foreslaa, at Kasseudvalget fik Bemyndigelse til at afslutte Sagen.

Formanden oplyste, at de to Damer havde betydelig mere Uddannelse end P. Winther; de

kom nu op paa 145 Kr. maanedlig, og Kasseudvalget mente derfor, at 150 Kr. kunde være passende til ham. Gustav Pedersen var nær ved at kalde Kommunen en daarlig Arbejdsgiver, men det havde vist ingen Steder hjemme, hvis man sammenlignede Eleverne med andre Læringer. Det blev i det hele taget nødvendigt at slaa lidt af paa Fordringerne, og Taleren vilde anbefale de ledende Mænd indenfor de forskellige Fag at gøre sig fortrolig hermed.

Andr. Christensen fastholdt overfor alle og enhver, at det var sindssvagt at give en Mand paa 19 Aar 4-5000 Kr. i Løn. Fordi Kommunen tog en Mand ind paa et Kontor, forpligtede man sig ikke til at beholde ham for Livstid.

Gustav Pedersen hævdede, at hvis Kommunen afskedigede Manden, kom den i Strid med Lærlingeloven; for en saadan Mand kunde ikke siges at være oplært i sit Fag, naar han kun havde været beskæftiget med et ganske specielt Arbejde. Det kunde derfor medføre, at Kommunen ikke fik Ret til at uddanne Læringer.

Formanden saa ikke nogen Ulykke heri. Taleren gik ud fra, at Byraadet var enigt om at vedtage Indstillingen for de to Damers Vedkommende, og at Sagen for P. Winthers Vedkommende udsættes til Forhandling mellem Kasseudvalget og Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation.

Formandens Forslag vedtoges.